

pokojninskemu zakladu in 10.000 K kot ustanovo za eno posteljo za enega časnika v nekem sanatoriju za jetične. Sedaj je dokazano, da izvira omenjeni denar iz fonda, ki je bil nabran za žrtve potresa v Messina. List napada zaradi tega ostro Košuta, očitač mu, da je oškodoval na ta način par sto Italijanov, ki so bili potrebni pomoči, odtegnili dotični znesek svrhi, v katero je bil nabran.

*** Kongres jugoslovanske socialne demokracije.** V nedeljo in ponedeljek se je vršila v "Hotelu Tivoli" v Ljubljani konferenca jugoslovanske socialne demokracije. Predmet razprav je: "Narodnost in socializem" ter stališče, ki naj bi ga zavzela socialna demokracija z ozirom na jugoslovansko vprašanje. Manifestacijskega zborovanja v nedeljo so se udeležili tudi državni poslanci dr. Adler, dr. Renner in Seabar. Zastopana je bila dalje češka, bosanska, hrvaška in srbska socialna demokracija.

*** Demokratsko ministrstvo** ima sedaj Danska. Ministrski predsednik Thals je bivši časnika, njegova žena pa je še danes steno-grafinja v državni zbornici, trgovinski minister je navaden trgovec, poljedelski minister preprosti kmet, naučni minister župnik-radikalec, finančni minister pa pisatelj Edvard Brandes, brat znanega pesnika. Vsi ministri so odklonili naslov "prevzvišenost" ter ne nosijo ministrske uniforme.

*** Interparlamentarna liga proti alkoholu.** Skupina poslancev v ruski dumi pošlje vsem zbornicam predlog, da se osnuje svetovna interparlamentarna liga proti uživanju alkoholnih pijač. Člani lige bodo imeli dolžnost, porabiti vsako priliko za nastop proti alkoholu in opozarjati javnost na poguben vpliv alkohola na splošne razmere človeške družbe. Zlasti bi morali v zbornicah uveljaviti svoja protialkoholna načela.

*** Zahteve češkega ženstva.** Češka ženska društva so imela v praški mestni zborovalnici sestanek, na katerem se je sklenilo to-le resolucijo: 1. Za kraljevino Češko naj se ustanovi zakon v zaščito narodnosti in češkega jezika, kakor so to naredili Nemci v alpskih deželah. 2. Leta 1910. se mora ljudsko štetje vršiti po materinem jeziku. 3. Vsak avstrijski minister mora znati enega slovanskih jezikov.

*** Na Črno goro** ima velik vpliv Italija. Pristranišče Bar, ki je bilo pod kuratelo Avstrije, vleče odslej Črno goro v vedno večje ekonomsko robstvo Italije. V Podgorici je bila prva šola za pouk laščine. Danes je že več takih šol. Učitelje plačuje laška vlada. Vpliv Italije se silno širi in velika je nevarnost, da zajame Črno goro tako, da se ga ne otrese nikdar več. Laški trgovci so preplavili Črno goro. Lahko imajo tudi monopol tobaka, ki gre v Italijo. Črnogorci pa morajo kaditi slab laški tobak. Knez Nikola tiči ves pod vplivom Italije. — Proti tujemu vplivu nastopajo "mladi Črnogorci".

*** Kulturni boj na Francoskem.** Zveza učiteljev in učiteljic departementa Meurthe et Moselle je vložila proti škofi v Nancyu, monsignoru Turinazu, ki je sopedpisal pastirski list francoskih škofov proti posvetni šoli, posebno civilno tožbo, v kateri se zahteva odškodnina v skupnem znesku 10.000 frankov. — Škof Quimperski je naslovil na duhovščino svoje škofije pastirski list, v katerem priporoča snovanje društev družinskih očetov, ki bi imeli provročiti eventualno štrajk šolarjev, ako bi učitelji ne ugodili njih zahtevam.

*** Ženske kot kazenski zagovorniki v Rusiji.** Pred kazenskim oddelkom neke petrograjske okrajne sodnije je nastopila prvi-krat neka ženska kot kazenski zagovornik. Državni pravdnik je ugovarjal, da bi se pustilo žensko kot zagovornika. Sodni dvor je pa protest državnega pravdnika zavrnil, nakar je državni pravdnik zapustil dvorano, tako da je moral sodni dvor zaključiti obravnavo.

Obrambni vestnik.

*** Slovenskim odborikom štajerskega "Lehrerbunda".** V "Tagespostu" je bilo pred kratkim čitati, da mariborsko nemško učiteljsko društvo proti temu protestira: "daß der steiermärkische Landesschulrat in zwei Teile geteilt werde, in einen deutschen und einen windischen!" — Ako je omenjeno društvo ud "Lehrerbunda" prosimo slovenske odbornike, da o priliki kake odborove seje slavnostnega naše nemške kolege poučijo, kako se naš narod pravilno nazivlja; ako pa društvo ni ud, odpade seveda vsaka akcija v tej zadevi. — Nadalje se obračamo do slovenskih odborikov s prošnjo, naj posredujejo pri nemški večini, da se v novi šematizem sprejmejo tudi slovenska krajevna imena. — In končno še eno prošnjo: "Lehrerbundov" odbor naj povpraša, oziroma zahteva od dež. šol. sveta, da se v § 63. dokončnih predpisov k def. šol. in učn. redu obljubljenih določb o udeležbi šolskih otrok pri naznanjenih verskih vajah čimprej izdajo. Nič se ne ve, ali se kaj dela o tej zadevi ali ne, vendar pa bi bilo dobro, da smo tudi o tej reči na jasnem. Treba se je zdaj pobrigati, da bodo določbe naprednemu misljenju štaj. učiteljstva primerne, sicer bomo zopet po toči zvonili.

*** Krvav škandal, ki je mogoč le na Kranjskem.** To našo notico, ki odkriva

škandalozne razmere, kakršne vladajo danes ob večini S. L. S. v srečni Kranjski, in ki smo jo objavili zadnjič: je priobčil tudi "Slovenski Narod". Prav je, da se take grozne stvari razglušajo najširši javnosti, ki naj zve, s kakimi krvoloki se moramo boriti!

*** Pozdrav baronu Müllerju.** Iz Maribora nam pišejo: Komur je znan slučaj Gradišnik-Levstikov, ta pozna tudi imenitno osebo barona Müllerja. Učitelj mariborskega okraja, kamor pride sedaj za okrajnega glavarja, se ga prav nič ne veselimo. Bil je že enkrat pri nas za komisarja in nam dal že takrat čutiti svoje krepčije. Vajeni smo že sicer sužnjati takim gospodom, ker njegov sedanjí prednik grof Attems tudi ni bil prijatelj učiteljem. Z mirno vestjo je poslušal obrekovanja klerikalcev zoper učitelje in nastopal proti tem, kakor bi bili njegovi hlapi. Sicer pa nočemo govoriti o njem, dasi bi lahko marsikaj povedali. S tem hočemo samo priznati, da se prihoda barona Müllerja nikakor ne veselimo, ker pričakujemo v njem ravnotako aristokratskega despota kot je bil njegov prednik.

*** Z Goriškega** nam pišejo: Prijatelj učitelj mi je pokazal izpričevalo, ki ga je dobil letos v Ljubljani, ko je obiskoval tam tečaj na c. kr. umetniško-obrtni šoli. To izpričevalo je nemško. Ali je to znamenje zaspanosti odločilnih faktorjev na Kranjskem, ali je to mlačnost, v kateri plavajo kruhoborci? — Zraven tega narodnega škandala moram še pripomniti, da vsi c. kr. okr. šol. sveti na Kranjskem (v sreči Sloveniji) dopisujejo med seboj nemški, istotako z drugimi uradi in celo s šolskimi vodstvi. Na slovenske dopise od okr. šol. svetov iz Primorskega odgovarjajo nemško! Kje je narodna zavestnost mogotev, ki sede v okr. šol. svetih? Na shodih kriče in se bijejo po slovenskih prsih, a malenkosten predlog na pristojnem mestu se boje staviti. Ali čaka ta gospoda, da bo dal iniciativo dež. predsednik Schwarz? Odgovarja li to postopanje narodni dostojnosti? Odgovarja narodni šoli in narodnemu učiteljstvu? — Ako upravljajo naši sosed v Furlaniji v italijanskem jeziku in mi v ostalem Goriškem v izključno slovenskem, je li častno za Kranjce, da bijejo sami sebe v obraz z narodno mlačnostjo?

*** Celjska mestna občina** bo glasom sklepa zadnjega občinskega odbora, kakor pišejo, na Wokaunovih stavbiščih (Karolinska cesta) stavila novo deško ljudsko in meščansko šolo. K troškom prispeval boše Schulverein 115.000 K. — V bližini tega stavbišča ima okoliška občina celjska že davno kupljeno ozemlje za zgradbo nove šole, a staviti je ne sme! In tako bo res, kar smo vedno trdili, da bo mesto prej tudi imelo novo deško šolo nego pa okolica. Slovenci smo pač povsod prava — raja!

*** Kindergarten — Deutsche Volksschule.** Čedno poslopje s tem napisom je najnovejša stavba ob cesti, ki drži za goriškim kolodvorom proti Šolkanu, je pa tudi viden znak prodirajočega nemštva v Gorici. V to šolo pa se bodo lovili tudi otroci slovenskih in čeških železničarjev in se bodo odtuževali svojemu rodu. Nujno potrebno je, da se nemške nakane preprečijo.

*** Slovenske šole na Štajerskem** se bodo polagoma vse pomemile. V Lembahu pri Mariboru je bilo razpisano nadučiteljsko mesto. Dosedaj je bil Lembah trdnjava, ki se je pogumno branila nemškega navla. Odslej ne bo ta trdnjava nič več tako trdna. V terno za nadučiteljsko mesto so prišli trije nastrastnejši nemškutarji, dasi je bilo 13 izvrstnih slovenskih prosilcev. Ni se oziralo niti na učitelja, ki službuje v Lembahu 23 let in katerega je leubaški krajni šolski svet jako pohvalno priporočal. V mariborskem okraju so prihranjena najboljša učiteljska mesta najhujšim nemškutarjem. Mi pa vse to mirno gledamo, kakor da bi nas to čisto nič ne brigalo!

*** Šulferajnska šola v St. Ilju** še ne zadostuje. Vrše se pogajanja med Schulvereinom in Šulmarko o ustanovitvi nove šole v okolici St. Ilja. Za St. Ilj in okolico skoro ni rešitve. Nemštvo se je vrglo z vso silo na ta okraj, da ga čimprej ponemči.

Učiteljski vestnik.

Predavanja na učiteljskem!

Z veseljem moramo pozdravljati konferenčni sklep učiteljskega zbora na moškem učiteljskem v Ljubljani, da se namreč eno uro v tednu jezika porabi za prosta predavanja. S tem se je tudi učiteljske dvignilo zopet za stopnjo višje in se uvrstilo v tem oziru enako z gimnazijo in realko, kjer so imeli taka predavanja že zdavnaj uvedena. Pa saj je zgodovinski fakt, da je bila temu slučna vaja v prostem govoru in debati že v šolah uvedena, a je počasi izgubila svojo vrednost, in sicer so zaradi življenjskih preobratov, ki so znatno vplivali na šolstvo. Vzroka nam sicer ne navaja zgodovina pedagogike, a ga kmalu najdemo, če jo združimo s kulturno zgodovino in premotrimo vpliv socialnih prevratov na šolstvo. Kakor se je preneslo težišče vzgoje z naroda na šolo in se je tesno oklenilo le nje, tako je izgubilo govorništvo svojo veljavo. Danes se nam to zopet uveljavlja, in sicer ne s političnimi smotri kakor nekdanj, temveč zaradi kul-

turnih stremeljenj s kulturnimi smotri. Uveljavlja se ravno med učiteljstvom, po njega prosvetnem delovanju in obdelovanju kulturno-prosvetnega polja. Da pa že v pričetku zavrtnemo dvom in pomislek o pristnosti stvari, kakortudi o političnem izkoriščenju, naj približno samo dejstvo, da motrimo stvar popolnoma s kulturnega stališča, ker se tesno držimo načela: Ni naloga učiteljstva uvajati ljudstvo v politične stranke, temveč v kulturo!

S tem je pa tudi že začetna pot našemu delovanju in smeri teh predavanj, ki naj napravljajo kandidati sposobnega za tozadevno delovanje pozneje. Učitelj ni samo vzgojevalec mladine, temveč mora biti tudi vzgojevalec in svetovalac narodu.

Da ravno ta predavanja okrepe in ožive slovenski kakortudi slovanski duh v bodočem učitelju, se nam zdi pomisleka vreden fakt, ker ona ga lahko postavijo na trdnjša tla narodno-slovanske zavesti in ga privedejo do oficialnih tradicij, oboževanja in deklaracij o bratstvu in bratski vzajemnosti na realnejša tla — skupnih kulturnih smotrov in interesov, po katerih postane vez naše vzajemnosti in složnega narodnega delovanja gotovo trdnjša, nego če jo zidamo le na frazerskih bombastičnih govorih. Kritična razprava iz zgodovine Slovencev; kritična razprava našega literarnega napredka; kritična razprava posameznih boljših znanstvenih del; kritična razprava našega gospodarskega položaja; kritična razprava našega obse socialnega položaja; kritična razprava slovanske literature; kritična razprava našega glasbenega delovanja; kritična razprava telesne vzgoje naroda; razmotrivanje aktualnih šolskih vprašanj; razmotrivanje naših jezikovnih zblizanj itd. — to vse da trajnejšo podlago naši narodnosti in Slovanstvu ter nas privede do resnejšega premočiranja narodnostnega vprašanja. Tako preidemo od narodnega čuvstvanja do narodnega dela in od tega razmotrivanja na širši narodnostni idejo — Slovanstvo.

Dasi so vsa ta vprašanja v prav ozkem stiku z učiteljstvom in so v ozkem stiku s šolo, vendar se o njih kaj redko razpravlja v šoli in preostajajo najpogostejše privatni pridnosti dijaka, kot njega same izobrazbe. Premnogokrat se je pa dogajalo, da je prišel kandidat popolnoma neveden in neveden o teh vprašanjih z učiteljskega, ker ni bilo nikogar, ki bi mu dajal tozadevnih navodil in iniciative. S tem pa, da se je uvedlo tozadevna predavanja v šoli, se je pripomoglo mnogo dijaku pri njega samoizobrazbi in se vsaj deloma izpopolnil pomanjkljiva izobrazba, ki jo dobiva dandanes učitelj na podlagi strokovnih šol.

Gospodarsko polje je oni moment, pri katerem učitelj jako mnogo lahko koristi z nasvetom ljudstvu in ki mu nudi obširno in hvaležno polje delovanja. Seveda je prvi pogoj, da so mu znani vsaj osnovni pojmi o narodnem gospodarstvu.

Edmondo de Amicis govori laškemu dijaštvu o socialnem vprašanju in pravi: "Bavite se sedaj s tem vprašanjem, sedaj, dokler sta um in srce spremljiva za velike ideje, sedaj, dokler morete izkušati na sebi celo resnico visoko učenega narodnega gospodarja, da umevanje socialne vede izhaja bolj iz srca nego iz razuma; sedaj, dokler kruta borba za obstanek še ni skrhala vaše velikodušnosti in vašega sočutja in se še niste pomirili z ljudsko bedo!" — Komu bolj nego učiteljstvu je potreba orientacije v teh vprašanjih, o katerih razpravlja socialno vprašanje. In bodisi to žensko, bodisi delavsko ali katerokoli vprašanje, brezdvomno ima tudi učitelj na njih rešitvi svoj interes, ker skoro vsako socialno gibanje in socialen prevrat vpliva na šolstvo. In da je učiteljstvu delovati v prid socialnih prevratov, ki prinašajo blaginjo narodu, je naravna posledica njega vzvišenega poklica.

Toda pustimo to in preglejmo neposredne posledice in sadove, ki jih donáša lahko ravno ta ura, ki jo g. profesorji žrtvujejo v res idealni namen učiteljstvu.

Govorništvo, ki se počasi razvija v živahen in zanimiv govor, je oni faktor, ki pripomore v mnogih ozirih in marsikateri stvari k znatno boljšemu učinku in boljšim uspehom. Pripomore pa tudi k dobri nastopu, ki so velikega pomena za učitelje ne samo med ljudstvom, temveč pripomorejo mnogo tudi uspehom v šoli. Čistost jezika, ki ga nam pa v tem oziru pridobi vaja, je ono, kar daje vsej stvari blek in sijaj.

Snov, ki se jo tu obdeluje, je prikladna po večini tudi za ljudstvo in tako si prične učitelj že na učiteljskem nabirati tozadevnih zakladov, kar mu bo v znatno oporo pri njega delovanju v dobi službovanja.

Roditeljski večeri in socialni zimski kurzi po deželi se zbude, gojiti se bo pričela pošolska izobrazba šoli odrasle mladine in tako se nam odpirajo v daljni perspektivi še razni preobrati — odpira novo življenje, katerega dosedanjih neuspehov z mirno vestjo lahko pripisujemo le nepopolni tozadevni izobrazbi učiteljstva, ki jo je prinašalo z naših učiteljskih na službeno mesto.

Poleg strokovne izobrazbe, ki bi zadoščala, smo pogrešali pri vzgoji učiteljstva do danes one izobrazbe, ki naj usposablja učitelja za izvenšolsko delovanje. Da bi si jo pa iskal šele tedaj, ko je na svojem službenem mestu, mu tega ne dovoljuje boj za obstanek — za kruh. Tisto malo časa, kar mu ga preostaja, je nemogoče, da bi ga uporabljal hkrati za svojo tozadevno samoizobrazbo in za delo.

Najvišji smoter, ki se bo pa dosegal s temi predavanji, je zbujanje zanimanja za razna aktualna vprašanja in za čitanje.

Interes čitanja in privatnega študija bo postajal vedno večji, ker bo imel gojenec smoter predavanja pred seboj, ki mu bo bližji od javnega delovanja: brez dvomno se bo pa s tem povzdignil tudi interes za šolske predmete.

Želeti bi bilo od kandidatov, da se resno oprimejo tega delovanja in uporabijo priliko, od strani profesorjev pa primerne iniciative ali vzpodbude.

Posnemanja vreden je pa ta ukrep tudi za druga učiteljska, v kar naj se učiteljsko dijaštvo samo poprime rešitve tega vprašanja in naj zato stori primerne korake.

Vestnik.

Službo tajnika in potovalnega učitelja za kmetijstvo razpisuje kmet. družba za Trst in okolico. Služba je v prvem letu provizorična proti dvemesečni odpovedi, v slučaju zadovoljivega službovanja se po tej dobi namesti tajnika in pot. učitelja lahko stalno. Prvotna letna plača znaša K 2000 ter je nastopiti to mesto po možnosti s 1. januarjem 1910. leta. Za to službo je neobhodno primerno znanje v vinogradništvu, kletarstvu in sadjarstvu; vsaj deloma v vrtnarstvu in cvetličarstvu. Zahteva se tudi zadostna praktična usposobljenost. Učni jezik je slovenski. Prosilci za to mesto naj vložijo svoje prošnje, opremljene s primernimi prilogami o starosti, dovršenih šolah ter o službovanju v praksi, najkasneje do 15. decembra t. l. na kmet. družbo v Trstu, ul. Giorgio Galati št. 12. II.

Imenovanje. Cesar je imenoval namestniškega svetnika, dosedanjega voditelja okr. glavarstva v Tolminu Amadeja Prinziča referentom za upravne in gospodarske stvari pri primorskih deželniških šolskih oblastih.

Šolskim vodstvom in krajnim šolskim svetom na Štajerskem priporočamo znova solidno trdiko šolskih zvezkov Goričar in Leskovšek v Celju v nakup šolskih tiskovin, ki so se tiskale v Učiteljski tiskarni v Ljubljani. Tiskovine so prirejene po najnovejših vzorcih na najboljšem papirju in okusno izdelane, v čemer se naj blagovolijo sl. šol. vodstva in okr. šol. sveti prepričati. Z naročbo teh tiskovin ne podpirate le trdiko Goričar in Leskovšek, ampak tudi Učit. tiskarno. Vsem bodi vedno geslo: Svoji k svojim!

V. J. Havliček a bratr, Poděbrady (Kralj. Češko), slavnostni izvoznik dom. modnega in rokotvornega blaga, otvoril je božično razprodajo po znižanih cenah in pošilja v izbero vsakemu, ki se sklicuje na naš list, zbirko vzorcev blaga za gospode in dame, namiznih in kavni garnitur, robecev, brisač iz Havličkega blaga, pripravna za božična darila poštine prosto. — Priporočamo c. učiteljstvu to realno in solidno prvo češko trdiko v naročitev.

Prošnja iz Gorij na Gorenjskem Pri nas bomo zidali novo šolsko poslopje za 4 razrede. Da postavimo šolsko poslopje, ki bo zadostovalo vsem zahtevam glede velikosti, razdelitve učnih in postranskih sob itd., prosim vse tovariše, službujoče na šolah, ki v vsakem oziru ugajajo, naj mi to naznanijo, da dobim tem potom primerne načrte za šolsko stavbo v roke.

J. Žirovnik,

šol. voditelj.

Poročil se je dne 21. t. m. tovariš Fran Flerč, nadučitelj v Rovtahu, z gđ. Tončko Kasteličevno, hčerko posestnika, lesnega in vinotrčca v Dol. Logatcu. Bilo srečno!

Šolarsko zavetišče, t. j. dnevno zavetišče za šolo obvezno mladimo obojega spola, ustanovi ljubljanska mestna občina. Bila je za to nujna potreba. Več o tem prihodnjič.

Na slovenski deželni kmetijski šoli v Gorici se je vpisalo letos 40 gojencev.

V Žusmu je umrl 18. t. m. nadučitelj Maks Sribar v 46. letu svoje starosti. N. v m. p.

Otvoritev realke v Šibeniku. Dne 27. pret. mes. so v Šibeniku slovesno otvorili realko.

Iz šolske službe na Kranjskem. Učiteljska kandidatinja Ana Ojstriš je imenovana za supletinjo v Marjanišču. Prov. učiteljica Matilda Podkrajšek je postala pomožna učiteljica na Huthovem zavodu v Ljubljani. Bivša supletinja v Ligojnih, Marija Vizjak pride kot prov. učiteljica na Vič. Prov. učiteljica Amalija Sever pride na Dobrovo. Supletinja Ernestina Blažnik pride iz Domžal v Brezovico. Namesto na dopustu se nahajajočega učitelja Karla Perkota pride v Šmihel supletinja Marija Ribnikar.

Iz seje c. kr. okr. šol. sveta za goriški okraj. Uradna naznanila so se vzela v znanje. Stalno se upokoje Komac Ljudmila

in Feifer Marija. Službi so se odpovedale zaradi mojitve Prinčič Olga, Komel Anica in Černic Kat. Namesto teh se namestijo provizor: Hvalič v Cerovo, Tomazič v Deskle, Arrigler v Kojko. Triletni brezplačni dopust se dovoli Kumarju, učit. v Zapotoku, v svrhu, da se nadalje izobrazi v petju in glasbi. Nadomestovala ga bo Lenardičeva. Začasni dopust se dovoli Karli Lebanovi in naduč. Beletu. Prvo bo nadomestovala Novakova, drugega Drogenik. — Pripoznalo se se petletnina. in sicer: I. Bizjak Roz. in Zorn Francu; II. Urbančič Josipu ter III. Krajnik Franci. — Ustanovi se enorazrednica v Kostanjevici za frakcije Gorenje Nekovo, Greben, Melinski, Kremenca in Hošče ter enorazrednica v Sebijaku za frakcije: Markiči, Fileji, Britof, Ukanjce in Praprošče. Otroci obeh šol se izločijo iz šol. okolisa Lig. kjer ostane še nadalje dvorazrednica. Ustanovi se tudi enorazrednica za Gojače-Malovše, a odkloni prošnjo za ustanovitev šole v Selu. — Dijaški kuhinji v Gorici se dovoli 100 K. Potrdi se račun za l. 1908 s 483.352-60 K dohodki ter 481.486-27 K stroški. — Dovolje se razne poprave, naprave ter olajšave glede šolskega obiska. K.

Prvi roditeljski sestanek v koprskem okraju bo v nedeljo, dne 28. t. m. in sicer pri Sv. Antonu o pol 4. pop. To naznanjam podpisani v svrhu, da se začne tudi po drugih krajih slovenske Istre reševati sklep obnega zbora našega društva. Kako izpade prvi sestanek, Vam sporočim. Trdim pa že vnaprej to-le: Ako bo pri meni le pičila udeležba, mora biti povsod drugod bolja, ker ga menda ni bolj raztresenega kraja kot je ravno Sv. Anton (23 frakcij); dasi je še krajec precej raztresenih. Zato bom v poročilu navedel tudi natančno število očetov in mater, ki se bodo udeležili sestanka. Isto, prosim, da store potem tudi drugi tovariši. Iz teh poročil se bomo najbolje prepričali, kako zanimanje za vzgojo otrok vlada v obče pri nas. Na delo, tovariši, za cvet našega naroda! — Sv. Anton 16. listopada 1909. — Jos Valentič, predsednik Slov. učit. dr. v Istri.

Duhovniška sirovost. Istrski hrv. dež. poslanci so izrazili nad obsodbo v zagrebškem procesu svoj protest. Zato jih psuje hrvaški duhovnik Stipe pl. Vučetić v gospičkem „Hrvatu“ na sledeči, duhovnika vsekakor vredni način: „Spinčiču in njegovim tovarišem sporočamo: grob najizvrže vaše kosti, prokleta bodi vaše ime v vsem hrvaškem narodu, še v življenju bodite slepi. To je kletev hrvaškega naroda. Da smo v Spinčičevi bližini, bi vzeli žrebelj, 40 cm dolg, in zabili biga Spinčiču v glavo, da bi dalje ne troval naroda.“ To želi katoliški duhovnik svojemu bratu v Kristusu, ki je tudi duhovnik (Spinčič). — Brez komentarja!

Električna železnica na Triglav. Dr. Steiner in Planinski sta napravila načrt za električno železnico na Triglav. Od Bohinjske Bistrice do Velega Polja bo vozil avtomobil, od tu pa bo izvedena električna žična železnica na vrh Triglava.

Ne zabite „Učiteljskega konvikta!“

Uradni razpisi učiteljskih služb.

St. 2244. Kranjsko. 179 1—1
Razpisuje se v začasno popolnitev učno mesto za k trirazrednici v Podzemlju ustanovljeno vzporednico s sedežem v Gradu.
Zadostno opremljene prošnje naj se semkaj vlagajo do 4. decembra 1909.
Moški prosilci imajo prednost.
C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju, dne 18. novembra 1909.

Izvolite pisati po vzorce!

Božična razprodaja

26—1 po znižanih cenah.

Modno blago. — Sukno. — Barhenti. — Flaneli. — Havličkove tkanine. — Namizne in kavine garniture. — Brisače. — Robci. — Izbere za neveste.

V. J. Havliček a bratr
v Podčrbradeh na Češkem

1 kos Havličkove tkanine Libuša 23 m
16 kron.

1 zavoj 40 m ostankov letnih ali zimskih, okusno razdeljenih za
18 kron po povzetju.

Le pri nas vse

dobro!

Božično blago

1 kos 15 m

10 K 50 h.

Tu dobite

najbolje!

Vzorci franko!

Knjigarna L. Schwentner

Ljubljana, Prešernove uice 3

priporoča nastopne novosti:

Aškerc A.: Akropolis in piramide. Poetični sprehodi po Orientu. — Broširano K 3.—, eleg. vez. K 4-50. 92 30—18

Cankar Ivan: Za križem. Obsega 13 novel in črtic z epilgom. — Broširano K 3.—, eleg. vez. K 4-50.

Levstik Vladimir: Obsojenec. Vsebina: Nenormalni piščanec. Razmišljeni Vid. Mlada Breda in slepec. Rikard Malloprou. Broš. K 2-50, eleg. vez. K 3-50.

Milčinski Fran: Igračke. Črtice in podlistki. Broš. 2 K, el. vez. 3 K. Murnik Rado: Jari junaki. Humoreske. Br. K 2-50, el. vez. K 3-50.

30 24—20

Angleško skladišče oblek

Ljubljana, Glavni trg 5.

Največja zaloga in izbira oblek za gospode in dečke, sportnih oblek, površnikov, dežnih plaščev in zimskih sukenj.

Obleke in površnike, kakor tudi damski kostumi se izdelujejo po meri in najnovjšem kroju.

Na zahtevanje se pošilja na izbiro tudi brez povzetja.

V zalogi so vedno najmoderneje dame obleke.

Jako nizke cene.

O. Bernatorič.

Našim rodbinam priporočamo 39
- Kolinsko cikorijo -

Gramofone in fonografe

z najboljšimi in najcenejšimi ploščami in valjarji priskrbuje **zastoj** in na mesečne obroke od 2 K naprej slov. reg. trdka

ZINAUER & Co., Sv. Jakob

v Slov. Goricah. 62 12—9

Cenovniki zastoj in poštne prosto.

Snažno se oblači

vsa rodovina, ki si naroči zbirko vzorcev iz češke tkalnice 111 52—21

Marije Jirsové

učiteljeve soproge

v Novém Hrádku n/ Met.

(dobaviteljica deželne osrednje zveze učiteljskih društev v Češkem kraljestvu).

Dobiva se 2—8 metrov dolgih odrezkov cefira, kanafasa, flanele, platna, modrotiska itd. Zavoj 45 m za 18 K, najlepša kvaliteta 40 m za 20 K franko, tudi polovico zavoja za 9, ozir. 10 K. Blago je stalnobarno in močne kakovosti.

Naročite in ostanete stalni odjemalci. Vzorci blaga zastoj in franko.

V najtnejšem založništvu je izšla:

VOJVODINA KRANJSKA

Izdava A za šole:

17 zemljepisnih nariskov v barvotisku z besedilom in dodanim pojasnilom zemljepisnih znamenj.

Sestavljen in natisel

FRAN MAROLT,

učitelj v Ljubljani.

Visoki deželni svet kranjski je z razpisom z dne 25. maja 1907, št. 2463, odobril in pripustil to učilo v uporabo kot razredno na ljudskih in meščanskih šolah s slovenskim učnim jezikom.

Vsi natisli, izvršeni na 18 listih, so risani v merilu 1 : 75.000. — Velikost 87 x 60 cm.

Torej ponazarjajo po minimalnem načrtu za zemljepisni pouk v ljudskih šolah izbrano učilo v taki velikosti in preglednosti, da ga vsi učenci vsega razreda lahko na daljavo čitajo.

Cena 10 K.

lg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Cena 1 K.

Izdava B za učence:

17 zemljepisnih nariskov v barvotisku z besedilom.

Sestavljen in natisel

FRAN MAROLT,

učitelj v Ljubljani.

Izbir učila se nastanja doslovno na podoben učni načrt, ki ga je odobril c. kr. deželni šolski svet z razpisom z dne 27. decembra 1903, št. 2791, in ki velja kot normativ za domoznanski pouk v četrtm šolskem letu 2-, 3-, 4- in večrazrednih ljudskih šol.

Z razpisom vis. c. kr. deželnega šolskega sveta kranjskega z dne 28. januarja 1908, št. 468, je to delo odobreno kot učilo na ljudskih in meščanskih šolah.

Šolske potrebščine

kupite jako ceno in dobro edino pri tvrdki

Goričar & Leskovšek
v Celju, Graška ulica šte. 7.

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po novih predpisih. — Zaloga šolskih tiskovin, papirja, peres, svinčnikov, peresnikov, raznovrstnih črnil in tušov, kamenčkov, gob, tablic, uradnih zavitkov in strun.

Na debelo. 138 9—7

Na drobno.

Nova slovenska manufakturna trgovina

Ivančič & Kurinčič

177—6

v Gorici nadškofijska ulica št. 5 (nasproti škofije)

priporoča cenjenemu učiteljstvu svojo veliko zalogo v to stroko spadajočega raznovrstnega blaga po najnižjih cenah.

Cene stalne. Postrežba domača, poštna in točna.

Vzorci se na željo proti vrnitvi pošiljajo poštne prosto na dom.

5—1

Vinarska in gospodarska zadruga

v Dornbergu na Goriškem
ima naprodaj mnogo tisoč hektolitrov najlzbornejšega vina.

Na zahtevo se služi z vzorci.